Πατήρ Θεόκλητος Διονυσιάτης - Μνήμη Δικαίου (Χάϊδω Πελέκη)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Αυγούστου, 2006

Ένα μικρό μνημόσυνο για τον γέροντα που ο Θεός μας αξίωσε να συναντήσουμε και να διδαχθούμε από τους λόγους του.

Εγένετο άνθρωπος απεσταλμένος παρά Θεού, όνομα αυτώ Ιωάννης, ούτος ήλθεν εις μαρτυρίαν ίνα πάντες πιστεύσωσι δι’ αυτού (Ιωάν. α , 6-7)

Αυτός ο ευαγγελικός λόγος εφαρμόστηκε, σε κάποιο μέτρο και βαθμό βέβαια, και στον π. Θεόκλητο, γνωστό σ’ όλη την Ορθοδοξία, απανταχού της γης. Η αποστολή του ήτο να επαναφέρη στην Ελληνική κοινωνία τους Πατέρες της Εκκλησίας και το Πατερικό πνεύμα. Ειδικότερον δε για το Άγιον Όρος να αφανίση το ιδιόρρυθμον σύστημα και να παγιώση συνολικά για τις 20 Ιερές Μονές το Κοινοβιακό Σύστημα. Ας ενθυμηθούμε, λοιπόν, για τον αγιαζομένης βιωτής Γέροντα. Πρώτον, το γεγονός με τον βομβαρδισμό του τραίνου στην Μαλακάσα από τους Γερμανούς και την υπόσχεση που έδωσε εκείνη την στιγμή στην Παναγία Μητέρα μας ότι θα την υπηρετήση στο περιβόλι της. Δεύτερον, όταν έφθασε στο Άγιο Όρος και πήγε στην Ιερά Μονή Διονυσίου με το θαυμαστό όραμα, που είδε την Παναγία σαν καλογραία

και τον οδήγησε σε μία εκκλησία γεμάτη φέρετρα με ανθρώπους έχοντες υποψία ζωής και του είπε ότι έτσι θα γίνης και συ, δηλαδή, νεκρός για τον κόσμο.

Η εκκλησία αυτή ήταν το καθολικό της Μονής Διονυσίου αφιερωμένης στον Τίμιο Πρόδρομο. Εξ αυτού του γεγονότος εγκαταβίωσε σ' αυτή την Μονή παρά τον Γέροντα Γαβριήλ και υπηρέτησε την Παναγία και τον Τίμιο Πρόδρομο για 65 ολόκληρα χρόνια. Τρίτον, μέσα από εκεί με την άσκηση, με τη νηστεία, την προσευχή, την μελέτη, ήταν άριστος γνώστης της Πατερικής Θεολογίας, η ψυχή του καθαριζόταν και γινόταν δεκτική λόγου και σοφίας Θεού, αφού δια της αγάπης σκήνωσε σ' αυτήν ο Κύριος Ιησούς και του ενέπνεε όλα όσα έγραψε στα τόσα βιβλία του προς ωφέλεια και σωτηρία των Χριστιανών. Τέταρτον, σε μια περίοδο, κατά την οποία το Άγιον Όρος απειλείτο από την ιδιορρυθμία και λειψανδρία έδωσε πνευματικές μάχες για να αποκαταστήση τα πράγματα, δηλαδή, να επαναφέρη την κοινοβιακή τάξη στις Μονές και να ελκύση νέους μοναχούς κι όπως περίμενε ο Τίμιος Πρόδρομος στην Παλαιά Διαθήκη τον Μεσσία έτσι και ο π. Θεόκλητος περίμενε την αναγέννηση στο Περιβόλι της Παναγίας. Κι αυτό το πέτυχε με τα αναρίθμητα άρθρα και τα τόσα βιβλία με πρώτο και κορυφαίο το «Μεταξύ ουρανού και γης», και με τις πράξεις του και ενέργειές του ως Πρωτεπιστάτης. Είχε σπάνιο συγγραφικό ταλέντο και γλαφυρότητα, που άγγιξε την Θεία Σοφία. Αν και πάντα έλεγε ότι δεν είναι ένα δεινός συγγραφεύς αλλά ένας καλός αντιγραφεύς της σοφίας και των λόγων των Πατέρων. Έτσι βλέπουμε πως ήταν προορισμένος από τον Θεό κατά την Ορθόδοξη ερμηνεία του προορισμού «να μαρτυρήση περί του φωτός ίνα πάντες πιστεύσωσι δι' αυτού».

Έγινε σκεύος εύχρηστον του Θεού από την νεότητά του για να μαρτυρήση περί του Φωτός μέσα στον χρόνο και χώρο της Ορθοδόξου Ελλάδος, η οποία, δυστυχώς, ήτο τότε απομακρυσμένη από την Ορθοδοξία. Ουρανός πολύφωτος η Εκκλησία και η φωνή του φωταγωγούσε τους πιστούς. Ο Θεοφόρος λόγος του φωτίζει ακόμη τις καρδιές μας.

Ήταν η πιο λυγερόκορμη «βασιλική δρυς» του Αθωνικού Μοναχισμού, όπως λέει και κάποιος φίλος του, που στα ευλογημένα κλωνάρια και πλούσια φυλλώματά της εύρισκαν ανάπαυση χιλιάδες πουλιά, δηλαδή κληρικοί, μοναχοί και λαϊκοί. Είχε γνήσιο μοναχικό και πατερικό πνεύμα, στοχαστής και μαχητής με εκκλησιαστική γραμμή και αυστηρότητα σκέψεως αλλά και θεοφώτιστη ανθρωπιά και αγάπη. Κατενύσσετο με την αγάπη του στην Θεοτόκο και είχε οικειότητα με την Μητέρα του Θεού. Στο κελάκι του είχε περίπου 25 εικόνες τη Παναγίας με 3 καντηλάκια. Αγαπούσε όλο τον κόσμο και συνήθως η αγάπη αυτή εκφραζόταν και με τον λόγο του.

Υποδεχόταν τους πάντες με το «ευλογημένο παιδάκι της Παναγίας», η «καλό μου παιδάκι». Δεν κατέκρινε κανένα και όταν του μιλούσα για τα διάφορα προβλήματα και μάλιστα εκκλησιαστικά μου απαντούσε πως εγώ φταίω που σκανδαλίζομαι. Ο

καλός Χριστιανός δεν σκανδαλίζεται αλλά προσεύχεται για τον σκανδαλοποιό. Βεβαίως, ήταν αυστηρότατος σε κάθε κακοδοξία.

Χάσαμε την αυτοσυνειδησία της Ορθοδόξου ιδιοτυπίας μας, έλεγε. Καθολικοποιήσαμε την αμαρτία. Πάσχετε από ανθρωπαρέσκεια και οφθαλμοδουλεία. Βέβαια, ο κόσμος προσφέρει πολλά υποκατάστατα, που αιχμαλωτίζουν την ψυχή του ανθρώπου και την διαστρέφουν και νομίζετε ότι τάχα μετέχετε σε υψηλό πολιτισμό, ενώ δεν υποπτεύεστε την πτωχεία σας και αμαρτάνετε χωρίς να το καταλαβαίνετε κι αυτή είναι η χειρότερη αμαρτία. Ζείτε μέσα σε μια τραγωδία, χωρίς αίσθηση του θείου κάλλους. Αγνοείτε τις δωρεές που μας προσφέρει ο Θεός και είσαστε ανυποψίαστοι για την τραγωδία σας. Ικανοποιείστε με τις μικροχαρές. Ενώ ο τα άνω γευσάμενος ευχερώς τα κάτω καταφρονεί.

Συχνά, πολύ συχνά, μας μιλούσε για την λειτουργία του πνευματικού νόμου, που είναι άτεγκτος, όπως έλεγε και πολλές φορές λειτουργεί πολύ πιο άτεγκτα από τους φυσικούς νόμους. Έλεγε ότι όλα τα θλιβερά και δύσκολα γεγονότα, (συκοφαντίες, ζήλιες, ψέματα κλπ) μας έρχονται από κάποιους ανθρώπους. Αμέσως να κάνης διαχωρισμό του φορέα από τον πειρασμό και να λες ο Θεός έστειλε τον πειρασμό κατά δίκαιον λόγο από αγάπη η από παιδαγωγία και να μη θεωρήσης τον άνθρωπο που σε στενοχώρησε εχθρό. Αν αμέσως κάνης αυτό το διαχωρισμό χωρίς πολύ κόπο θα φθάσης στην ειρήνη της ψυχής, στην ταπείνωση, στην αυτομεμψία και στην αγάπη προς τους εχθρούς που είναι το μεγαλύτερο επίπεδο αρετής. Μη βλέπεις από ποίους έρχεται ο πειρασμός αλλά γιατί έρχεται (από τις αμαρτίες μας) και θα θαυμάσης την σοφία την αγάπη και δικαιοσύνη του Θεού που από δω μας δίνει την δυνατότητα να εξοφλήσουμε τα χρέη μας δηλαδή, τις αμαρτίες μας.

Εν άλλοις πταίομεν και εν άλλοις παιδευόμεθα, όχι όμως κατά τον ίδιο τρόπο η κατά τον ίδιο χρόνο. Έτσι λειτουργεί ο πνευματικός νόμος. Οι πειρασμοί είναι μέσα εκγυμνάσεως.

Να ζήσουμε, έλεγε, μέσα στην αγαπητική αλληλοπεριχώρηση. «Εγώ ειμί το κλήμα, υμείς τα κλήματα. Να γίνουμε δεκτικά σκεύη της υπερφυσικής θείας ενώσεως. Ο Θεός θέλει να είμαστε ένα. Ο ένας μέσα στον άλλον. Όταν κάποτε είχε πάει στον Γέροντα Πορφύριο εκείνος άρχισε να λέη την ευχή: «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησον με, Κύριε Ιησού, Κύριε Ιησού ελέησον με». Ο π. Θεόκλητος τον ρώτησε : «Γιατί γέροντα ελέησον με; Δυό είμαστε». Όχι, του απάντησε ο γέροντας Πορφύριος, είμαστε ένα. Έλεγε συνεχώς : «Ω Χριστέ μου, ω Χριστέ μου, ω γλυκύτατέ μου Ιησού, φώτισέ μας το σκότος, ω γλυκύτατε Ιησού...ασύλληπτη Αγάπη τι να σου ανταποδώσουμε για τις άπειρες ευεργεσίες Σου; Γλυκύτατε Κύριε που μας έκανες αδελφούς και συγκληρονόμους, μετόχους της Θείας ενεργείας. Άνοιξε τον νου μας για να δούμε το Φως Σου, την δόξα Σου, να κλάψουμε από ευχαριστία. Τίποτε δεν είναι δικό μας, όλα είναι δικά Σου». Με δακρυσμένα μάτια μου έλεγε: «Την ευχούλα παιδάκι μου, την

ευχούλα με πόθο, με αγάπη, με δοξολογία, με θείο έρωτα με χαρά, με ευχαριστία για να φεύγουν οι δαίμονες».

Ερχόταν κόσμος πολύς να τον δη. Ρωτούσε πάντα γραμματικές γνώσεις και ηλικία για να ξέρη σε ποιό επίπεδο θα κινηθή η συζήτηση.

Μια μέρα ήρθε μια κυρία με την μητέρα της. Ρώτησε, λοιπόν, κατά την συνήθειά του πόσο χρονών είναι η μεγάλη κυρία. Του απάντησε. –Δεν σου λέω. –Γιατί; –Δεν μου φαίνονται τα χρόνια και ματιάζομαι όταν λέω πόσο είμαι. Έδιωξε ο παππούς εμάς και έμειναν μόνοι τους. Μετά από 15 λεπτά περίπου ήρθε με ένα χαρούμενο θριαμβευτικό ύφος σαν μικρό παιδάκι και λέει. –Συνομήλικοι είμαστε! Αυτός ήταν ο παππούς, ένας Μεγάλος Γέρων και κάποιες φορές ένα μωρό παιδάκι.

Μία φορά είχε κατέβει ενωρίς στο κάτω όροφο του σπιτιού, όπου οι χώροι διημερεύσεως και υποδοχής. Εστέκετο και επισκοπούσε τους χώρους. Όταν τον ρώτησα τι κοιτάζει μου είπε: Τι το θέλετε βρε παιδάκι μου τόσο σπίτι; Ξέρεις πόσα κελάκια θα έβγαζες εδώ πέρα; Το πρωί, όταν ο Διονύσης έφευγε να κατέβη στο γραφείο, περνούσε να πάρη την ευχή του. Και ο παππούς επαναλάμβανε πολλές φορές: «Εξήλθε άνθρωπος επί την εργασίαν αυτού και επί το έργον αυτού έως εσπέρας». Μία φορά του λέγει ο Διονύσης. –Γιατί παππού έως εσπέρας; Κατάλαβε το πειραγματάκι του Διονύση και του απαντά αμέσως: –Μα, Νιόνιο μου, τότε δεν είχαν ηλεκτρισμό για να δουλεύουν την νύκτα.

Όταν έβλεπε τα αρχαία ελληνικά συγγράμματα, συγκεντρωμένα σε μια γωνία του σπιτιού, και αφού επί ώρες συζητούσε με τον Διονύση για τους αρχαίους του έλεγε. –Κάπου είσαι κλασικόπληκτος. Οι Έλληνες φιλόσοφοι εξέπεμπον φως όσο οι κωλοφωτιές. Πυγολαμπίδες ήταν. Το φως είναι ο Χριστός, και μόνο.

Μας επέβαλε να του μιλάμε στον ενικό με το σκεπτικό ότι όταν στον Θεό η στην Μανούλα Παναγία μιλάμε στον ενικό, αυτός ποιός είναι για να του μιλάμε στον πληθυντικό. Είναι τόσα πολλά όσα ακούσαμε και ζήσαμε παρά τας πόδας του παππού, που μακάρι να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε κάτι λίγο, έτσι για να κάνουμε αρχή μετανοίας. Αυτό φώναζε συνέχεια. Μετάνοια, μετάνοια, μετάνοια δηλαδή, αίσθηση αμαρτιών και εκζήτηση ελέους.

Σε μια εποχή πλήρους συγχύσεως πνευματικής, που κινδυνεύουν να πλανηθούν και οι εκλεκτοί, η παρουσία του μεγάλου Γέροντα Θεοκλήτου εν μέσω Αγίου Όρους και Εκκλησίας, ήταν αληθινή ευλογία γιατί δίδαξε στους πάντες πόσο απαραίτητες είναι οι εντολές του Χριστού για την τελείωση του ανθρώπου. Ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος τον πήρε την ημέρα της πανηγύρεως στην Μονή, την ώρα που έψαλλαν «δούλοι Κυρίου» και κουνούσαν τους πολυελαίους αφού «δούλος Κυρίου» ήταν σε όλη την ζωή του ο Γέροντας Θεόκλητος.

Τελειώνω με το «Χριστός Ανέστη».

Ήταν ο χαιρετισμός του μετά από κάθε τηλεφώνημά μας. Χριστός Ανέστη πολυαγαπημένε παππού. Τέρπου και αγάλλου εν Κυρίω. Μέμνησο και υπέρ ημών των περιλειπομένων αδελφών σου, ίνα τύχωμεν καλής απολογίας εν τη φοβερά ημέρα της Κρίσεως.

(Πηγή κειμένων και φωτογραφίας: "Εκκλησιαστική Παρέμβαση")